

www.mevzuattakip.com.tr

Taşeron İşçilerinin İşçi Statüsüne Geçiş Sürecinde Hizmet Alım Sözleşmelerinin Durumu

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

375 SAYILI KHK'NİN GEÇİCİ 24 ÜNCÜ MADDENİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR YAZI DİZİSİ - III

Gazi SERT

İçişleri Bakanlığı

Mahalli İdareler Başkanlık Kontrolörü

TAŞERON İŞÇİLERİNİN İŞÇİ STATÜSÜNE GEÇİŞ SÜRECİNDE HİZMET ALIM SÖZLEŞMELERİNİN DURUMU

24 Aralık 2017 tarih ve 30280 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile uzun süredir gündemden düşmeyen taşeron işçilerin kadroya geçirilmesi hususu düzenlenmiştir. Ancak, KHK'de kamuda hizmet alımı suretiyle istihdam edilen taşeron işçilerinin kadroya geçirilmelerinde ikili bir ayırıma gidilmiş olup, merkezi idareye bağlı kamu kurum ve kuruluşlarındaki taşeron işçilerinin sürekli işçi kadrolarına geçmesi öngörülmüşken, mahalli idarelerdeki taşeron işçilerinin ise mahalli idarelerin ortağı bulunduğu şirketlere işçi statüsünde geçmesi öngörülmüştür. Dolayısıyla, mahalli

idarelerde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımında, taşeron şirketlerini mahalli idarelerin ortağı olduğu şirketler alacaktır. Buradaki tek fark, artık mahalli idarelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarını ihale yapmaksızın kendi şirketlerinden doğrudan hizmet alımı yoluyla gerçekleştirebilecekleridir.

Bu makalede, taşeron işçilerinin işçi statüsüne geçişleri aşamasında; mevcut hizmet alım sözleşmeleri ve geçiş işleminden önce sona erecek hizmet alım sözleşmeleri ile süreci devam eden ihaleler ile işe başlanmamış sözleşmelerin akıbeti üzerinde durulacaktır.

Mevcut Hizmet Alım Sözleşmelerinin Feshi ve Tazminat Ödenmesi

696 sayılı KHK'nin 127 nci maddesi ile 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23 üncü maddenin yedinci fıkrasına göre; taşeron işçilerin istihdam edilmesine esas olupta, geçiş işlemleri sırasında mevcut olan hizmet alım sözleşmeleri, taşeron işçilerin geçiş işlemlerinin yapıldığı tarih itibarıyla feshedilmiş sayılacaktır. Feshedilmiş sayılan sözleşmelerden, sadece yapılan işin tutarı her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'ini aşmayanlar için yükleniciye, sözleşmenin yürütülmesine ilişkin her türlü zarara karşılık her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'i ile yapılan işin tutarı arasındaki bedel farkının %5'i fesih tarihindeki fiyatlar dikkate alınarak sözleşmeyi yürüten idare tarafından, yapmış olduğu vergi, resim, harç ve paylar dahil olmak üzere tüm giderler ve mahrum kaldığı kâr karşılığı olmak üzere tazminat olarak ödenecek ve başkaca bir ödeme yapılmayacaktır. Yüklenici başka bir hak talebinde bulunamayacaktır.

Ödenecek tazminat hususunda 1 Ocak 2018 tarih ve 30288 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçiadrolarına Veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 Ve Geçici 24 Üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul Ve Esaslar"ın 45 inci maddesinde aşağıdaki açıklamalara ve örneğe yer verilmiştir:

- a) Söz konusu fıkraya göre feshedilmiş sayılan sözleşmelerde, yapılan iş tutarının sözleşme bedelinin % 80'ini aşan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında herhangi bir tazminat ödenmez.
- b) Fiyat farkları sözleşme bedelinin hesabında dikkate alınmaz.
- c) Geçiş işleminin yapıldığı tarihten önce yapılan iş artışı ve iş eksilişleri sonucunda ortaya çıkan bedel, sözleşme bedeli olarak dikkate alınır.
- ç) Hesaplanacak tazminat dışında yükleniciye bu kapsamda başka bir ödeme yapılmaz.

d) Anılan fıkranın uygulanmasına ilişkin örnek aşağıda yer almaktadır.

Örnek: Sözleşme bedeli 100.000 Türk Lirası olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımının işçi statüsüne geçiş işleminin yapıldığı tarih itibarıyla % 30'u tamamlanmıştır. İş artışı ve iş eksilişi bulunmamaktadır. Ödenecek tazminat aşağıdaki şekilde hesaplanır.

Ödenecek tazminat tutarı: $[(\text{Sözleşme bedeli} \times 0,80) - \text{Tamamlanan iş tutarı}] \times 0,05$

Ödenecek tazminat tutarı: $[(100.000 \times 0,80) - 30.000] \times 0,05 = 2.500$ Türk Lirası.

Taşeron işçilerin istihdam edilmesine esas hizmet alım sözleşmelerinde personel çalıştırılmasına dayalı olmayan kısımların da bulunması halinde; personel çalıştırılmasına dayalı olan kısımlar için iş eksilişi yapılmış sayılır. İş eksilişi yapılmış sayılan sözleşmelerde, kalan iş kısmı içerisinde personel çalıştırılmasına dayalı olmayan tutar hesaplanır. Bu tutara iş eksilişi yapılmış sayılan tarihe kadar gerçekleştirilen iş tutarının eklenmesi ile bulunacak toplam tutarın her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'ini aşmaması halinde yükleniciye, sözleşmenin yürütülmesine ilişkin her türlü zarara karşılık her türlü fiyat farkı hariç sözleşme bedelinin %80'i ile sözleşmenin tamamlandığı tarih itibarıyla gerçekleştirilen işin toplam tutarı arasındaki bedel farkının %5'i kabul tarihindeki fiyatlar dikkate alınarak sözleşmeyi yürüten idare tarafından, yapmış olduğu vergi, resim, harç ve paylar dahil olmak üzere tüm giderler ve mahrum kaldığı kâr karşılığı olmak üzere tazminat olarak ödenir ve başkaca bir ödeme yapılmaz. Yüklenici başka bir hak talebinde bulunamaz. Bu hususla ilgili olarak yukarıda bahsi geçen Tebliğin 45 inci maddesinde aşağıdaki açıklamalara örneğe yer verilmiştir:

a) Bu sözleşmelerde, geçiş işleminin yapıldığı tarih itibarıyla kalan iş kısmı içerisinde personel çalıştırılmasına dayalı olmayan tutar hesaplanır. Hesaplanan tutara, geçiş işleminin yapıldığı tarihe kadar gerçekleştirilen iş tutarının eklenmesi ile bulunacak toplam tutarın, sözleşme bedelinin %80'ini aşmaması halinde yükleniciye, personel çalıştırılmasına dayalı olmayan kısımların tamamlanacağı tarih itibarıyla yapılacak tazminat ödemesi aşağıdaki örnekte gösterildiği şekilde gerçekleştirilir.

b) Fiyat farkları sözleşme bedelinin hesabında dikkate alınmaz.

c) Geçiş işleminin yapıldığı tarihten önce yapılan iş artışı ve iş eksilişleri sonucunda ortaya çıkan bedel, sözleşme bedeli olarak dikkate alınır.

ç) Bu fıkraya göre hesaplanacak tazminat dışında yükleniciye bu kapsamda başka bir ödeme yapılmaz.

d) Bu kapsamda tazminat ödenmesi için personel çalıştırılmasına dayalı olmayan kısmın sona ermesi beklenir.

Örnek: Malzemeli yemek ve temizlik işlerinin bir arada alındığı bir sözleşmede personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı niteliği taşıyan temizlik işine ilişkin kısım 60.000 Türk Lirası, personel çalıştırılmasına dayalı olmayan malzemeli yemek işine ilişkin kısım ise 40.000 Türk Lirası ve toplam sözleşme bedeli 100.000 Türk Lirası olan sözleşmenin işçi statüsüne geçiş işleminin yapıldığı tarih itibarıyla % 20'si tamamlanmıştır. % 20'si gerçekleşen iş tutarının 14.000 Türk Lirasının personel çalıştırılmasına dayalı olan kısımdan, 6.000 Türk Lirasının ise personel çalıştırılmasına dayalı olmayan kısımdan kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Ödenecek tazminat tutarı: $[(\text{Sözleşme bedeli} \times 0,80) - (\text{Yapılan toplam iş tutarı} + \text{Yapılacak personel çalıştırılmasına dayalı olmayan iş tutarı})] \times 0,05$

Yapılan toplam iş tutarı: $(100.000 \times 0,20) = 20.000$ Türk Lirası

Yapılacak personel çalıştırılmasına dayalı olmayan iş tutarı: $(40.000 - 6.000) = 34.000$ Türk Lirası

Ödenecek tazminat tutarı: $[(100.000 \times 0,80) - (20.000 + 34.000)] \times 0,05 = 26.000 \times 0,05 = 1.300$ Türk Lirası

Tasfiye İşlemleri

Feshedilmiş sayılan sözleşmeler kapsamındaki işlerin tasfiye süreci işçilerin geçiş işlemlerine müteakip hemen başlatılacak ve yapılan işlere ilişkin hakedişler, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri çerçevesinde en geç üç ay içinde ödenecektir. Hakediş tutarından sözleşmede yazılı kesintiler, varsa yüklenicinin idareye olan borçları ve cezalar ile alınması gereken vergiler kesilecektir. Bu sözleşmelere ilişkin alınan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatlar, yüklenicinin sözleşme konusu iş nedeniyle idareye, çalıştırılan işçilere ve Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden doğan vergi borcunun bulunmadığının anlaşılması halinde, anılan Kanununun 13 üncü maddesi hükümleri esas alınarak ivedilikle iade edilecektir. Yüklenicinin bu kapsamda bir borcunun bulunması halinde, teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilecek ve varsa kalanı iade edilecektir. Yüklenicinin hakedişinden, kesin teminatından ve varsa ek kesin teminatından bu fıkra kapsamında karşılanamayan bir borcunun bulunması halinde yukarıda bahsedilen yükleniciye yapılacak tazminat ödemelerinden bu borçlara karşılık gelen kısım mahsup edilecektir.

Süresi Geçiş İşleminin Önce Sona Erecek Hizmet Alım Sözleşmelerinin Durumu

696 sayılı KHK'nin 127 nci maddesi ile 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23 üncü maddenin onbeşincifıkrasına göre; taşeron işçilerin çalıştırılmalarına esas hizmet alım sözleşmelerinin süresinin 2017 yılı sonunda veya geçiş işleminin yapılmasından önce

sona ermesi halinde, bunlardan personel alıştırılmasına dayalı olanlar ile personel alıştırılmasına dayalı olan kısımlarının süresi başka bir işleme gerek kalmaksızın mevcut sözleşme koşullarına uygun olarak geçiş işlemi yapılınca kadar ilgili mevzuatı uyarınca uzamış sayılacaktır.

Ancak, mevcut yüklenici ile sözleşmeye devam edilememesi halinde, geçiş işlemine kadarki süreye ilişkin ihtiyaç, parasal limit sınırlamasına tabi olmaksızın 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre doğrudan temin suretiyle karşılanacaktır. Bu yöntem ile ihtiyacın giderilmesi halinde, sona eren sözleşme kapsamında çalıştırılan işçilerde, işçi sayısında, ücret ve pozisyonlarında değişikliğe gidilmeyecektir.

Süreci Devam Eden İhaleler İle İşe Başlanmamış Sözleşmelerin Durumu

696 sayılı KHK'nin 127 nci maddesi ile 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 23 üncü maddenin onbeşinci fıkrasına göre;

Personel alıştırılmasına yönelik hizmet alımına ilişkin olarak açılmış olup da 24 Aralık 2017 tarihitibariyle süreci devam eden (sözleşmeleri imzalanmamış) ihaleler iptal edilecektir. Bu kapsamdaki ihalelerin iptali için 4734 sayılı Kanun çerçevesinde şikayet ve itirazın şikayet başvurularının sonuçlandırılması beklenmeyecektir.

İhalesi yapılmış ancak 24 Aralık 2017 tarihinde ve bu tarihten sonra işe başlayacak şekilde imzalanmış olan sözleşmeler feshedilmiş sayılacak ve yüklenicinin 2018 yılı içerisinde talep etmesi halinde aşğıdaki giderleri karşılanacaktır:

- İşleme konu edilen sözleşmeye ilişkin olarak noterde ödenen damga vergisi, harç ve değerli kâğıt bedeli dışındaki masraflar sözleşmeyi imzalayan idarece,
- Kamu İhale Kurumu geliri olarak alınan tutar Kamu İhale Kurumunca,

İhale kararı ve sözleşmeye ilişkin ödenen damga vergisi ve varsa noter harçları ile değerli kâğıt bedelleri ise tahsilatı yapan muhasebe birimi veya vergi dairesince, iade edilecektir. Ancak, yükleniciden tahsil edilen, ihale kararı ve sözleşmeye ilişkin damga vergisi ve varsa noter harçları ile değerli kâğıt bedellerinin, beyanname ile beyan edilerek ödenmesi gereken hallerde iade için bu alacakların vergi dairesine ödenmiş olması şartı aranacaktır. Bu kapsamda yüklenici tarafından beyan edilen ancak ödenmeyen damga vergilerinin tahsilinden vazgeçilecektir. Yükleniciden tahsil edildiği halde ilgili vergi dairesine ödenmeyen ve yükleniciye iade edilen tutarlar, yükleniciye iade edildiğini gösterir belgenin ibrazı halinde vergi dairesince terkin edilecektir. Feshedilmiş sayılan sözleşmeler için yüklenici başka bir hak talebinde bulunamayacaktır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: etin Emeç Bulvari Hürriyet Cad. No: 2/12 ankaya ANKARA